

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 017324 18 Кж 7
Бања Лука, 18.9.2018. године

Врховни суд Републике Српске, у Посебном вијећу за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, састављеном од судија, Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Горане Микеш и др Вељка Икановића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптужених В. М., Г. П., А. П. и О. Б., због стицаја кривичних дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске и недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. истог закона, одлучујући о жалбама бранилаца оптужених В. М., Г. П. и О. Б., адвоката Заједничке адвокатске канцеларије Ј. Ј. и Ј. И. из Б. Л., те браниоца оптуженог А. П., адвоката А. М. из Б. Л., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 К 2-п од 26.3.2018. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички јавни тужилац Ж. Б., оптужени и њихови браниоци, донио је дана 18.9.2018. године

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Уважавају се жалбе бранилаца оптужених В. М., Г. П., А. П. и О. Б., укида пресуда Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, број 11 0 К 017324 18 К 2-п од 26.3.2018. године, и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење, пред потпуно измијењеним вијећем.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 К 2-п од 26.3.2018. године, оглашени су кривим оптужени В. М., Г. П., А. П. и О. Б., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), у стицају са кривичним дјелом недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. истог закона, те је оптуженима В. М., Г. П. и А. П., за кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, утврђена казна затвора у трајању од по 9 (девет) година и 6 (шест) мјесеци, а за кривично дјело недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. истог КЗ

РС, утврђена је казна затвора у трајању од по 1 (једне) године и 6 (шест) мјесеци, па су, на основу одредбе члана 42. став 2. тачка 2. КЗ РС, осуђени на јединствену казну затвора у трајању од по 10 (десет) година и 6 (шест) мјесеци, а оптуженом О. Б., за кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, утврђена је казна затвора у трајању од 7 (седам) година и 6 (шест) мјесеци, а за кривично дјело недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. истог КЗ РС, утврђена је казна затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) мјесеци, па је, на основу одредбе члана 42. став 2. тачка 2. КЗ РС, осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) мјесеци. На основу члана 44. став 1. КЗ РС, у изречене јединствене казне затвора, урачунато је вријеме проведено у притвору, и то оптуженима В. М., Г. П. и А. П., од 13.01.2016. године, а оптуженом О. Б., од 15.01.2016. године, па надаље. На основу члана 94. и 95. КЗ РС, од оптужених је одузета је имовинска корист коју су прибавили извршењем кривичног дјела у износу од 543.204,63 КМ, који износ су оптужени солидарно дужни уплатити у року од 30 дана по правоснажности пресуде, а у солидарни удио оптуженог Г. П. је урачунат износ од 700 еура, што према службеном курсу износи 1.369,08 КМ и 6,30 КМ, који је од оптуженог привремено одузет по потврди о привременом одузимању предмета МУП РС, ЦЈБ Б. Л., Сектор ..., Одјељење за ..., Одсјек за ... број 10-02/1-1-8/16 од 13.01.2016. године те износ од 50 еура, што према службеном курсу износи 97,79 КМ, који је од оптуженог привремено одузет по потврди о одузимању предмета МУП РС, ЦЈБ П. број 15-02/2-1/16 од 14.01.2016. године, дакле, урачунат је новац у укупном износу од 1.473,17 КМ, а оптуженом О. Б. је, у солидарни удио урачунат износ од 1.560,00 КМ, који је од оптуженог привремено одузет према потврди о одузимању предмета МУП РС, ЦЈБ Б. Л., Сектор ..., Одјељење за ..., Одсјек за ... број 10-02/1-1-14/16 од 15.01.2016. На основу члана 399. став 7. КЗ РС, од оптужених је одузето ватрено оружје и то: аутоматска пушка марке „Црвена застава“ 7,62x39 мм, „М70АВ2“, серијског броја ..., аутоматска пушка марке „Црвена застава“ 7,62x39 мм, „М70АВ2“, серијског броја ..., аутоматска пушка марке „Црвена застава“ 7,62x39 мм, „М70АВ2“, серијског броја ..., аутоматска пушка марке „Црвена застава“ 7,62x39 мм, „М70В1“, серијског броја ..., аутоматска пушка марке „Црвена застава“ 7,62x39 мм, „М70АВ2“, серијског броја ..., пет оквира за муницију, калибра 7,62x39 мм, 43 комада метака калибра 7,62x39 мм и ручни ракетни бацач М-80, серијски број На основу члана 62. КЗ РС, од оптужених је одузето путничко моторно возило „Ауди А6“ тамнозелене боје, без регистарских ознака, број шасије На основу члана 99. став 1. у вези са чланом 96. став 1. тачке а), е) и ж) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени су обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка, у износу од по 2.013,36 КМ, те паушала у износу од по 500,00 КМ, а оптужени О. Б. и трошкове кривичног поступка, који се односе на награду и накнаду браниоца по службеној дужности, коју висину ће суд утврдити посебним рјешењем. На основу члана 108. став 1. и 3. ЗКП РС, оштећени осигурање ... д.д. З., Агенција ... д.о.о. Б. Л. и оштећени Ђ. Б., са имовинскоправним захтјевима, упућени су на парницу.

Наведена пресуда је донесена у поновљеном поступку, након што је Врховни суд Републике Српске, Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала рјешењем број 11 0 К 017324 17 Кж 4 од 18.01.2018. године, уважио жалбе бранилаца оптужених В. М., Г. П., А. П. и О. Б., укинуо пресуду Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 16 К-п од 29.5.2017. године и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

Против наведене пресуде, благовремено су жалбе изјавили браниоци оптужених В. М., Г. П. и О. Б., адвокати Заједничке адвокатске канцеларије Ј. Ј. и Ј. И. из Б. Л., те бранилац оптуженог А. П., адвокат А. М. из Б. Л.

Жалба бранилаца оптужених В. М., Г. П. и О. Б. је изјављена због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона, одлуке о кривичној санкцији, одузимању имовинске користи, трошковима кривичног поступка, те одлуке о имовинскоправном захтјеву, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и, на основу члана 297. тачка а) ЗКП РС, оптужба одбије или, на основу члана 289. тачке а) и в) ЗКП РС, оптужени ослободе од оптужбе или побијана пресуда укине и одреди одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске.

Жалба браниоца оптуженог А. П. је изјављена због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона, одлуке о кривичној санкцији и одузимању имовинске користи, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС, или преиначи и оптужени блаже казни.

У смислу члана 316. ЗКП РС, републички јавни тужилац, Ж. Б. је доставила одговор на жалбе, са приједлогом да се жалбе бранилаца оптужених одбију, као неосноване.

У сједници Посебног вијећа за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала овог суда, која је одржана у смислу одредебе члана 318. став 1. ЗКП РС, браниоци оптужених В. М., Г. П., А. П. и О. Б. су изложиле жалбе, наглашавајући аргументе изнесене у оквиру жалбеног основа битне повреде одредаба кривичног поступка, остајући код свих других приговора из жалби, као и приједлога. Предложили су да се притвор укине. Оптужени су подржали излагање својих бранилаца. Републички јавни тужилац је изјавила да остаје код одговора на жалбе и постављеног приједлога.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци овог рјешења из слиједећих разлога:

Основани су аргументи изнесени у жалби бранилаца оптужених В. М., Г. П. и О. Б., у прилог тврдњи да су, у побијаној пресуди, донесеној у поновљеном

поступку, изостали разлози о одлучним чињеницама, који се односе на приговоре одбране да биолошки трагови, који су били предмет вјештачења у „Универзитету у Б.-Биолошки факултет“, нису достављени у складу са Правилником о начину прикупљања, паковања и транспортовања ДНК узорака („Службени гласник Републике Српске“, број 61/2013), те да је тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Наиме, указујући на пропусте у достављању спорних биолошких трагова, ради ДНК вјештачења у наведени Универзитет, одбрана је и на главном претресу у поновљеном поступку (дана 19.3.2018. године), приговарала начину на који је поступајући тужилац изузео предмете из депозита суда дана 02.10.2015. године и дио тих предмета издвојио за потребе вјештачења, а преостали дио вратио у депозит суда 06.10.2015. године. У вези са тим приговорима, а у контексту фотодокументације „Универзитета у Б.-Биолошки факултет“, достављене по захтјеву одбране оптужених В. М., Г. П. и О. Б. од 06.3.2017. године, којом је забиљежен пријем чаура и брисева са даном 05.10.2015. године, одбрана је потенцирала да је врећица означена бројем ..., жуте боје, запримљена на „Универзитет у Б.-Биолошки факултет“ са раскинутом евиденс траком, а да су из те врећице извађене плаве коверте у којима су се налазили брисеви биолошких трагова изузети са лица мјеста приликом увиђаја, које нису биле заштићене ни евиденс траком ни хефт машином.

У погледу чињеница које су од одлучног значаја за наведене приговоре одбране, у побијаној пресуди су изостали разлози, и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Наиме, у побијаној пресуди (странице 62., 63. и 64.), хронолошки се образлаже слијед свих радњи, које се односе на претрес возила, марке „Audi A 6“ тамнозелене боје, без регистарских ознака, пронађеног приликом увиђаја дана 24.9.2015. године, на описаној локацији мјеста Г. П. и достављања предмета и трагова изузетих приликом тог претреса у депозит суда. Наводи се да је претрес извршен по наредби судије за претходни поступак број 11 0 К 017324 15 Кпп 2 од 24.9.2015. године и детаљно се описује начин на који су ти предмети и трагови предани суду на чување, уз сачињени записник судије за претходни поступак о пријему тих предмета, број 11 0 К 17324 15 Кпп 5 од 25.9.2015. године, са описом под тачкама I, II и III свих предмета и трагова, те описа амбалаже у коју су исти упаковани (под II „папирна врећа драп боје, затворена хефт машином и облепљена црвено-бијелом селотејп траком на којој пише „evidense“ и на којој је црним фломастером написано „врећа број ..., брисеви за ДНК, оби.број: 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 32“ и под III „папирна врећа драп боје, затворена хефт машином и облепљена црвено-бијелом селотејп траком на којој пише „evidense“ и на којој је црним фломастером написано „врећа број ..., 24.09.2015. године, трагови обиљежени бројевима 6, 7, 8, 9, 10, 11, 23, 27, 31, 34“).

Образлаже се, у побијаној пресуди, начин изузимања тих предмета из депозита суда ро захтјеву Специјалног тужилаштва од 02.10.2015. године, да је

увидом у спис број 11 0 К 017324 15 Кпш 11-п, утврђено да је судија за претходни поступак истог дана донијела наредбу, којом наређује КДП референту да предмете, који су предати на чување код тог суда, преда тужилачким истражиоцима Специјалног тужилаштва Бања Лука за потребе вјештачења, међу којим предметима, се налази и папирна врећа драп боје (из наредбе под редним бројем 5), са детаљним описом и ознаком, врећа број ..., брисеви за ДНК, који су (заједно са предметима из наредбе под редним бројем 4-папирним врећама ... и редним бројем 6-папирна врећа број ...), депоновани у суд дана 25.9.2015. године, под бројем 11 0 К 017324 15 Кпш 5.

Надаље, у побијаној пресуди се образлаже да је у налазу „Универзитета у Б., Биолошки факултет“ од 30.11.2015. године, детаљно описан материјал достављен на вјештачење, да је на страни 3. наведено да је достављено: браон папирни џак на којем је писало „брисеви“ у коме се налазио сљедећи материјал: под 2.1.1. „браон папирни омот“ уз који је био залепљен бијели папир на коме је писало „списак трагова ..., врећа број 2, у којој су се налазиле 23 обележене плаве коверте“, а у надаљем, су детаљно описане и наведене 23. обилежене плаве коверте.

Наведени опис у налазу, према разлозима из побијане пресуде, потврђује и сачињена фотодокументација од стране Биолошког факултета, која је по захтјеву суда, достављена адвокатима Ј. и И., и изведена као доказ одбране оптужених М., П. и Б.

Анализира се исказ вјештака Д. К., који је образлагао налаз и мишљење „Универзитета у Б., Биолошки факултет“ и који је појаснио да, у принципу, није имао замјерки начину достављања наведеног материјала на вјештачење, да су „кесе биле довољног квалитета“, те да у налазу није стављена никаква примједба „пукло, изашло, испало“, да постојање резултата доказује да су овлаштена службена лица, која су изузимала предметне брисеве за ДНК анализу, нису погријешила у начину изузимања наведених трагова.

Из свега наведеног, првостепени суд изводи закључак и даје разлоге у побијаној пресуди (страна 64. пасус 5), да извршена вјештачења у Биолошком факултету у Б., јесу законит доказ, да су трагови-брисеви изузети у складу са „криминалистичком техником“ изузимања трагова, да су исти правилно упаковани и достављени судији за претходни поступак, која је предмете примила у депозит суда, да су, на захтјев тужиоца, а по наредби судије за претходни поступак, ти предмети достављени на вјештачење и, у коначном, изводи закључак да су наведени докази прибављени на законит начин, да је поступање са доказима било у складу са Законом о кривичном поступку из којих разлога је налаз Биолошког факултета, прихваћен као доказ прибављен на законит начин.

Цијенећи све наведено, овај суд налази да су основани аргументи изнесени у жалби бранилаца оптужених В. М., Г. П. и О. Б., у прилог тврдњи да су, у побијаној пресуди, донесеној у поновљеном поступку, у потпуности изостали разлози (на који изостанак је указано и рјешењем овог суда од 18.01.2018. године), а који се

односе на приговоре одбране у погледу начина на који је поступајући тужилац изузео предмете из депозита суда дана 02.10.2015. године и дио тих предмета издвојио за потребе вјештачења, а преостали дио вратио у депозит суда 06.10.2015. године, као и приговоре одбране да биолошки трагови, који су били предмет вјештачења ДНК профила у „Универзитету у Б.-Биолошки факултет“, нису достављени у складу са Правилником о начину прикупљања, паковања и транспортовања ДНК узорака (који одредбом члана 32. став 2. прописује да амбалажа у коју су узорци упаковани мора бити осигурана наљепницом која мора остати интактна до пријема узорака на анализу). У вези са наведеним, у потпуности су изостали разлози у побијаној пресуди у контексту фотодокументације наведеног Биолошког факултета, достављене по захтјеву одбране оптужених В. М., Г. П. и О. Б. од 06.3.2017. године, којом је забиљежен пријем чаура и брисева са даном 05.10.2015. године, а у вези приговора одбране, којима је потенцирано да је врећа, означена бројем ..., жуте боје, запримљена на „Универзитет у Б.-Биолошки факултет“ са раскинутом евиденс траком, а да су из те врећице извађене плаве коверте у којима су се налазили брисеви биолошких трагова изузети са лица мјеста приликом увиђаја, које нису биле заштићене ни евиденс траком ни хефт машином.

Ради се, дакле, о чињеницама које су од одлучног значаја за оцјену законитостиведеног доказа вјештачења биолошких трагова ДНК анализом, ради чега је, између осталог рјешењем овог суда број 11 0 К 017324 17 Кж 4 од 18.01.2018. године укинута и ранија првостепена пресуда од 29.5.2017. године и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење са упутама да се отклоне пропусти учињени у првостепеном поступку, укључујући и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, која се манифестује у недостатку разлога о одлучним чињеницама. Међутим и поред конкретних упута, садржаних у образложењу рјешења овог суда (страна 3. последњи пасус и страна 4. први пасус), та повреда није отклоњена у поновљеном поступку.

Чињеницом да је, у једном дијелу образложења рјешења овог суда од 18.01.2018. године, у погледу „вреће жуте боје“, достављене на Биолошки факултет у Б., умјесто ознаке „врећа број ... омашком у писању наведено „врећа број“, није доведен у сумњу идентитет тог доказа, обзиром да није спорно да се ознака конкретне вреће веже за њен садржај достављен на вјештачење ДНК профила у „Универзитет у Б.-Биолошки факултет“ (биолошки трагови изузети приликом претреса возила), те да је, на главном претресу (дана 19.3.2018. године), као спорно питање (да ли је тај доказ изведен на главном претресу), разјашњено да се ради о очигледној омашци при уношењу задњег броја „3“ умјесто броја „1“ у комплетној словној и бројчаној ознаци конкретне вреће, те да је тај доказ изведен на главном претресу.

Цијенећи наведено, у поступку доношења побијане пресуде поново је почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к), у виду изостанка разлога о одлучним чињеницама, на коју повреду је указано жалбом бранилаца оптужених В. М., Г. П. и О. Б., ради чега је овај суд ту жалбу,

као и жалбу браниоца оптуженог А. П., изјављену и по истом жалбеном основу, уважио и на основу одредбе члана 324. у вези са чланом 329. став 1. тачка а) ЗКП РС, побијану пресуду укинуо, те предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење, јер се ради о битној повреди одредаба кривичног поступка коју није могуће санирати у сједници другостепеног вијећа, него је за њено отклањање потребно провести ново суђење.

Како првостепени суд, приликом доношења побијане пресуде у поновљеном поступку није поступио по упутама овог суда у отклањању наведене битне повреде одредаба кривичног поступка, на шта га обавезују одредбе члана 331. став 4. ЗКП РС, које прописују дужност првостепеног суда да изведе све процесне радње и расправи сва спорна питања на које је указао другостепени суд у својој одлуци (рјешење од 18.01.2018. године), те како наведени пропуст првостепеног суда има за посљедицу ново суђење, то је овај суд у смислу одредбе члана 329. став 2. ЗКП РС, наредио да се нови главни претрес одржи пред потпуно измијењеним вијећем.

У поновном поступку, првостепени суд ће одржати нови главни претрес у смислу члана 331. ЗКП РС, те све проведене доказе на главном претресу и доказе које прихвати као доказни материјал у смислу одредби става 4. цитиране законске одредбе, оцијенити на начин предвиђен чланом 295. став 2. ЗКП РС, а све одлучне чињенице до којих таквом оцјеном доказа дође, укључујући и спорне чињенице на које је указано овим рјешењем, образложити на начин прописан чланом 304. став 7. ЗКП РС, па ће тако бити у могућности донијети правилну и закониту одлуку.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић